

Thay khớp gối toàn phần

Trang này được dịch bằng máy và chưa được bác sĩ kiểm tra. **Bản tiếng Anh** là bản chính thức.

Lý do phẫu thuật này được đề xuất

Phẫu thuật thay khớp gối toàn phần, còn gọi là phẫu thuật thay khớp gối nhân tạo, là việc thay thế các bề mặt khớp gối bị hao mòn bằng khớp gối nhân tạo. Mục đích chính của ca phẫu thuật là giảm đau do viêm khớp nặng gây ra. Trước khi cân nhắc phẫu thuật, chúng tôi thường thử các biện pháp điều trị không phẫu thuật trước: thay đổi thói quen vận động, vật lý trị liệu, sử dụng các dụng cụ hỗ trợ đi lại như gậy chống, thuốc chống viêm và tiêm thuốc vào khớp gối. Phẫu thuật chỉ được tiến hành khi các phương pháp điều trị đó không mang lại hiệu quả đáng kể. Hình ảnh X-quang cũng phải phù hợp với triệu chứng mà bạn cảm nhận được ở khớp gối thì chúng tôi mới đề xuất phẫu thuật. Chúng tôi xem xét tình trạng sức khỏe tổng thể, chức năng khớp gối và mong muốn của bạn về kết quả phẫu thuật, rồi cùng bạn đưa ra quyết định. Mục tiêu là mang lại kết quả tốt nhất cho từng cá nhân: giảm đau, cải thiện khả năng vận động và có được khớp gối vững chắc để sử dụng hàng ngày.

Trước khi phẫu thuật

Khi kế hoạch phẫu thuật đã được xác định, chúng tôi sẽ cung cấp cho bạn những hướng dẫn cụ thể cần tuân thủ trong những ngày trước khi đến bệnh viện. Bạn cần nhịn ăn và uống trong vòng bảy giờ trước khi phẫu thuật. Chúng tôi yêu cầu thời gian nhịn ăn là bảy giờ thay vì sáu giờ để có thể sắp xếp cho bạn vào phẫu thuật sớm hơn nếu lịch mổ kết thúc sớm hơn dự kiến. Một số loại thuốc có thể cần phải ngưng sử dụng; chúng tôi sẽ thông báo cho bạn biết loại thuốc nào và khi nào cần ngưng. Hãy mang theo danh sách ghi rõ tất cả các loại thuốc bạn đang dùng, bao gồm cả viên uống, thuốc tiêm và các thực phẩm bổ sung. Hãy sắp xếp người đưa đón về nhà sau phẫu thuật vì bạn sẽ không thể tự lái xe được. Hãy mặc quần áo rộng rãi, thoải mái và dễ cởi ra. Các hình ảnh chẩn đoán như X-quang, đôi khi là MRI hoặc siêu âm, sẽ giúp chúng tôi lên kế hoạch phẫu thuật tốt hơn. Nếu bạn mắc các bệnh lý khác, có thể bạn sẽ cần làm xét nghiệm máu hoặc được bác sĩ gây mê thăm khám trước ngày phẫu thuật.

Vào ngày phẫu thuật

Bạn sẽ đến khoa tiếp nhận bệnh nhân phẫu thuật của bệnh viện, nơi bạn sẽ được làm thủ tục nhập viện và chuẩn bị cho ca mổ. Sau đó, bạn sẽ gặp bác sĩ gây mê. Ca phẫu thuật này được thực hiện dưới gây mê toàn thân. Đôi khi người ta còn tiêm thuốc tê vùng để giảm đau sau phẫu thuật; bác sĩ gây mê sẽ trao đổi với bạn về vấn đề này vào ngày hôm đó.

Tiếp theo, bạn sẽ được đưa vào phòng mổ để tiến hành ca phẫu thuật. Sau đó, bạn sẽ tỉnh dậy tại khu vực hồi sức, nơi các điều dưỡng sẽ theo dõi tình trạng sức khỏe của bạn cho đến khi thuốc mê hết tác dụng. Khi tình trạng sức khỏe ổn định, bạn sẽ được chuyển về phòng bệnh hoặc về nhà, tùy thuộc vào loại phẫu thuật và mức độ hồi phục của bạn.

Quy trình phẫu thuật

Phẫu thuật thay khớp gối toàn phần là việc loại bỏ các bề mặt khớp gối đã bị mòn và thay thế bằng các bộ phận nhân tạo. Bác sĩ phẫu thuật sẽ rạch một đường ở phía trước đầu gối để tiếp cận khớp. Các bề mặt bị tổn thương ở đầu xương đùi và phần trên xương chày sẽ được tạo hình để vừa vặn với các bộ phận mới, sau đó được lắp đặt vào đúng vị trí. Một lớp nhựa trơn nhẵn được đặt giữa các bộ phận này để khớp có thể cử động dễ dàng. Nếu bề mặt xương bánh chè bị mòn nặng, bác sĩ cũng sẽ tiến hành xử lý tương tự.

Bác sĩ phẫu thuật sẽ chú trọng việc cân bằng các mô mềm xung quanh khớp mới. Điều này bao gồm việc kiểm tra xem khớp gối có ổn định khi duỗi thẳng và khi gấp lại hay không; đảm bảo rằng khớp không quá chặt cũng không quá lỏng. Việc cân bằng này giúp xương bánh chè di chuyển trơn tru trong rãnh của nó khi gấp gối. Các bộ phận nhân tạo có thể được gắn vào xương bằng cách sử dụng hoặc không sử dụng xi măng xương; cả hai phương pháp đều giúp cố định khớp mới một cách vững chắc.

Không có một phương pháp duy nhất nào là tốt nhất để thực hiện ca phẫu thuật này; bác sĩ phẫu thuật sẽ áp dụng phương pháp chuẩn đã được kiểm chứng cùng các bộ phận tiêu chuẩn. Khi mọi thứ đã được lắp đặt đúng chỗ và vận hành tốt, vết mổ sẽ được khâu lại bằng chỉ khâu và băng vết thương sẽ được đặt lên trên.

Sau khi phẫu thuật

Khi tỉnh dậy, bạn sẽ ở trong khu vực hồi sức, nơi các y tá sẽ theo dõi sát sao tình trạng của bạn. Khi đã ổn định, bạn sẽ được chuyển sang phòng bệnh. Đầu gối của bạn sẽ được băng bó; các y tá sẽ giúp bạn đứng dậy và vận động ngay sau đó, thường là dùng khung tập đi lúc đầu. Việc giảm đau cũng là một phần trong kế hoạch điều trị; đội ngũ y tế sẽ giúp bạn cảm thấy thoải mái khi tác dụng của thuốc gây mê hết dần. Trong 24 giờ đầu sau khi về nhà, nên có người ở bên cạnh bạn. Đội ngũ y tế sẽ thông báo cho bạn biết là bạn có thể về nhà ngay trong ngày hay phải ở lại bệnh viện qua đêm. Chúng tôi sẽ băng bó trên vết thương khoảng 10 ngày; vui lòng

đừng tháo nó ra trước thời hạn đó trừ khi chúng tôi yêu cầu. Chúng tôi sẽ thay hoặc gỡ băng bó khi khám lại cho bạn.

Quá trình hồi phục

Trong những ngày đầu sau phẫu thuật, bạn có thể cảm thấy đau nhức và sưng ở đầu gối. Đây là hiện tượng bình thường trong quá trình lành vết thương; tình trạng này sẽ dần thuyên giảm khi đầu gối hồi phục. Việc giảm đau cũng là một phần trong kế hoạch điều trị; đội ngũ y tế sẽ giúp bạn cảm thấy thoải mái nhất có thể. Việc vận động sớm sau phẫu thuật rất có lợi cho quá trình hồi phục; chuyên viên vật lý trị liệu sẽ hướng dẫn bạn thực hiện các bài tập nhằm tăng cường sức mạnh và khả năng vận động cho khớp mới. Việc thực hiện các bài tập đều đặn quan trọng hơn là việc thực hiện chúng một cách hoàn hảo.

Hàng ngày, bạn sẽ luyện tập việc gấp và duỗi thẳng đầu gối, đi bộ quãng đường dài hơn mỗi lần, và dần dần trở lại với các công việc sinh hoạt thường ngày tại nhà theo tốc độ phù hợp với bản thân. Tình trạng sưng thường mất một thời gian mới giảm hẳn; đồng thời khả năng vận động cũng ngày càng được cải thiện. Nhiều người nhận thấy đầu gối của mình đạt trạng thái tốt nhất khi tình trạng sưng đã hết và các bài tập đã phát huy tác dụng. Quá trình hồi phục diễn ra liên tục theo thời gian; những cải thiện mà bạn cảm nhận được trong năm đầu tiên có thể tiếp tục phát triển về sau.

Bạn không cần phải đeo nẹp cho ca phẫu thuật này. Đối với hầu hết mọi người, việc ngủ sẽ dễ dàng hơn khi đầu gối đã ít đau; chuyên viên vật lý trị liệu có thể gợi ý những tư thế phù hợp với bạn. Về việc lái xe, những quy tắc quan trọng là: không lái xe khi bạn đang dùng thuốc giảm đau mạnh hoặc vẫn còn phải dựa vào khung tập đi, nạng hoặc gậy cho chân đã mổ; và chỉ lái xe khi bạn có thể di chuyển bàn chân giữa các bàn đạp và phanh gấp mà không do dự, đồng thời ngồi và xoay người đủ thoải mái để kiểm tra gương và điểm mù. Việc thay khớp gối bên nào có ý nghĩa, và xe số tự động hay số sàn cũng vậy: ở xe số tự động, chân phải đảm nhận việc phanh, còn ở xe số sàn, chân trái điều khiển bàn đạp ly hợp, vì vậy thay khớp gối trái không phải là trường hợp dễ dàng như người ta thường nghĩ. Chính bác sĩ phẫu thuật của bạn sẽ cho phép bạn lái xe khi đến thời điểm thích hợp.

Quá trình hồi phục có thể khác nhau tùy từng người; lộ trình phục hồi của bạn cũng có thể không giống với người khác. Bác sĩ phẫu thuật và chuyên viên vật lý trị liệu sẽ đồng hành cùng bạn trong suốt quá trình này.

Những biến chứng có thể xảy ra

Hầu hết bệnh nhân đều hồi phục tốt, nhưng đôi khi vẫn có thể gặp phải các vấn đề. Bác sĩ phẫu thuật và đội ngũ y tế sẽ theo dõi sát sao để phát hiện sớm bất kỳ bất thường nào.

Nhiễm trùng quanh khớp nhân tạo là vấn đề mà chúng tôi theo dõi kỹ nhất. Triệu chứng có thể là cơn đau sâu, đau nhói theo nhịp, không thuyên giảm khi dùng thuốc giảm đau thông thường; vùng đỏ lan rộng ra từ vết mổ; đầu gối nóng lên; hoặc dịch rỉ ra từ vết mổ. Bạn cũng có thể bị sốt hoặc cảm thấy mệt mỏi. Nếu nhận thấy

bất kỳ dấu hiệu nào như vậy, hãy gọi ngay cho phòng khám thay vì chờ đến lần tái khám tiếp theo. Việc phát hiện nhiễm trùng sớm giúp điều trị dễ dàng hơn nhiều so với khi bệnh đã tiến triển nặng.

Theo thời gian, các bộ phận nhân tạo có thể bị lỏng ra khỏi xương, ngay cả khi không có dấu hiệu nhiễm trùng. Thông thường, bạn sẽ cảm thấy cơn đau tái phát hoặc tăng dần theo thời gian; đôi khi còn cảm giác đầu gối không còn vững chắc khi di chuyển. Hãy trao đổi với bác sĩ tại lần tái khám để chúng tôi có thể đánh giá tình trạng này.

Đôi khi đầu gối không cử động linh hoạt như mong đợi, hoặc xương bánh chè không trượt nhẹ nhàng trong rãnh khớp. Bạn có thể cảm thấy cứng khớp không thuyên giảm dù đã tập luyện; nghe thấy tiếng lục cục hoặc tiếng cọ xát; hoặc bị đau vùng trước đầu gối khi đi cầu thang hoặc đứng dậy. Hãy báo cho chúng tôi biết tại lần khám tiếp theo. Nếu cứng khớp là vấn đề chính, chúng tôi có nhiều phương pháp điều trị giúp khôi phục khả năng vận động cho đầu gối.

Sau phẫu thuật, huyết khối có thể hình thành trong các tĩnh mạch sâu ở chân. Hãy chú ý nếu bắp chân đột ngột bị sưng và đau khi chạm vào, hoặc cơn đau nặng hơn mức bạn dự đoán từ chính ca phẫu thuật. Nếu huyết khối di chuyển đến phổi, bạn có thể bị khó thở hoặc đau ngực. Trong trường hợp có triệu chứng hô hấp, hãy đến ngay phòng cấp cứu; còn nếu có triệu chứng ở bắp chân, hãy gọi cho phòng khám.

Bảng biến chứng trên trang này liệt kê tỷ lệ điển hình nếu bạn muốn biết thông tin cụ thể.

Khi nào nên gọi cho chúng tôi

Hầu hết các vấn đề đều có những dấu hiệu cảnh báo; việc phát hiện sớm sẽ giúp việc điều trị dễ dàng hơn. Hãy gọi cho chúng tôi nếu bạn bị sốt, vết thương ngày càng đỏ lên hoặc tiết dịch, hoặc cơn đau ngày càng tăng thay vì thuyên giảm. Hãy gọi ngay nếu vùng bắp chân bị sưng hoặc đau nhức. Hãy đến phòng cấp cứu nếu bạn thấy khó thở hoặc đau ngực, hoặc nếu chân đột nhiên mất cảm giác hoặc bạn không thể cử động được. Nếu bạn không chắc liệu tình trạng đó có bình thường hay không, hãy gọi cho chúng tôi. Chúng tôi thà nghe về vấn đề đó từ sớm còn hơn.